

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА

ВИТОКИ

педагогічної майстерності

Науковий журнал

Виходить двічі на рік

Заснований у травні 2007 року

Випуск 27

Серія «Педагогічні науки»

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Ulrichsweb Global Serials Directory

Полтава
2021

ISSN 2616-6623

UDC 37.091.12:005.336.5

ВИТОКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Засновник і видавець:

ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА

Друкується за ухвалою вченої ради Полтавського національного педагогічного університету

імені В.Г. Короленка (протокол № 12 від 27.05. 2021 р.)

Журнал уходить до переліку наукових фахових видань України (категорія Б),

в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт

(Наказ Міністерства освіти і науки України від 2 липня 2020 р. № 886).

Індексується в Index Copernicus International та Ulrichsweb Global Serials Directory

Головний редактор

Гриньова Марина Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, декан природничого факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Члени редколегії

Гриньов Роман Станіславович, доктор фізико-математичних наук, факультет фізики Аріельського університету, Держава Ізраїль

Даниско Оксана Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Довга Тетяня Яківна, кандидат педагогічних наук, професор Центральноукраїнського державного національного педагогічного університету імені В. Вінниченка, м. Кропивницький

Дзюба Тетяня Михайлівна, кандидат психологічних наук, доцент Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Дяченко-Богун Марина Миколаївна, доктор педагогічних наук, доцент Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Жамардій Валерій Олександрович, кандидат педагогічних наук, доцент Української медичної стоматологічної академії, м. Полтава

Жданова-Неділько Олена Григорівна, доктор педагогічних наук, доцент Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Кононець Наталія Василівна, доктор педагогічних наук, доцент Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Крищенко Юрій Петрович, кандидат педагогічних наук, доцент Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, голова Ради молодих учених при МОН України

Моргун Володимир Федорович, кандидат психологічних наук, доцент Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Ткаченко Андрій Володимирович, доктор педагогічних наук, доцент Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Хоменко Павло Віталійович, доктор педагогічних наук, професор Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Відповідальний редактор – доктор педагогічних наук, доцент О.Г. Жданова-Неділько

Витоки педагогічної майстерності: журнал / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2021. Випуск 27.(Серія «Педагогічні науки»). 258 с.

Журнал містить результати досліджень учених та викладачів, наукові пошуки докторантів, аспірантів із проблем підготовки майбутнього вчителя, удосконалення професійної майстерності викладача загальноосвітньої і професійної школи в контексті вітчизняного та світового освітнього простору.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу

Серія КВ № 23451-13291/ПР від 22 червня 2018 р.

© Колектив авторів, 2021

© ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021

УДК:378:615:658.8

ГАЛИНА ВОСКОВОЙНИКОВА

ORCID ID 0000-0003-1483-7496

Київський Міжнародний університет

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

ВІКТОРІЯ ДОВЖУК

ORCID ID 0000-0002-3491-018X

ЛЮДМИЛА КОНОВАЛОВА

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

ORCID ID 0000-0003-2112-227X

ПЕДАГОГІЧНА ІННОВАТИКА І ТЕХНОЛОГІЯ CASE-STUDY У ПІДГОТОВЦІ З МЕНЕДЖМЕНТУ І МАРКЕТИНГУ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ФАРМАЦІЇ

У статті здійснено обґрунтування застосування педагогічної інноватики і технології case-study у підготовці з менеджменту і маркетингу у фармації у процесі формування професійної компетентності майбутніх магістрів у закладах вищої освіти. Визначено, що професійна підготовка магістрів фармацевтичної галузі у закладах вищої освіти повинна бути спрямована на забезпечення формування їх професійної компетентності для успішної професійної самореалізації особистості в умовах сучасного ринку праці.

Встановлено, що модернізація освітніх процесів у професійній підготовці майбутніх магістрів фармацевтичної галузі потребує впровадження галузевих і освітніх інновацій і технологій, що забезпечуватиме їх конкурентну спроможність на сучасному ринку праці і подальший розвиток фармацевтичної галузі в умовах євроінтеграції.

Розроблено і впроваджено кейси професійно-фармацевтичних модельних ситуацій та рівневі діагностичні пакети тестів, що у комплексному використанні надає можливість оцінки навчальних досягнень студентів і діагностики рівня професійної компетентності, готовності до реалізації фахових компетенцій з менеджменту і маркетингу у фармації. Проведено системний аналіз та диференційне оцінювання сформованості професійної компетентності і готовності до реалізації професійно-фармацевтичних компетенцій та дослідницьких компетенцій майбутніх магістрів у прикладних галузевих дослідженнях з менеджменту і маркетингу у фармації за результатами вирішення студентами професійно-фармацевтичних модельних ситуацій та тестових завдань діагностичних пакетів тестів.

***Ключові слова:** модернізація освітніх процесів, професійна підготовка, професійна компетентність, фахові компетенції, педагогічна інноватика, інноваційні освітні технології, ситуативне моделювання, технологія case-study*

Постановка проблеми дослідження. З упровадженням інформаційних технологій наприкінці ХХ століття відбувся інформаційний стрибок, який характеризується масовою інформатизацією, що сприяє модернізації і технологізації освітніх процесів, реалізації нових комунікативних спроможностей для досягнення ефективності професійної підготовки в системі вищої освіти.

Формування сприятливого освітнього середовища в системі вищої фармацевтичної освіти зумовлює впровадження педагогічної інноватики, модернізація форм і засобів навчання, застосування інноваційних освітніх технологій в системі магістерської підготовки.

Аналіз основних публікацій і досліджень. Відчизняні науковці спираються на концептуальні засади щодо ефективності реалізації нововведень, яка значною мірою залежить від багатьох чинників, насамперед, від інноваційного потенціалу освітнього закладу як спроможності створювати, сприймати та реалізувати нововведення. На цій основі створюється модель інноваційного розвитку освітнього закладу, яка обґрунтовує можливості закладу щодо інноваційної освітньої діяльності (Voskoboïnikova, 2016).

Інноваційний потенціал освітнього закладу включає керівників для здійснення інноваційної педагогічної діяльності та можливості учасників освітнього процесу, наявність досвіду творчих справ, колективної діяльності, здатності до самостійної навчальної діяльності та саморозвитку, достатній загальнокультурний рівень, різноманітні інтереси. Важливою складовою інноваційного потенціалу є створення інноваційного середовища: можливостей залучення науковців-консультантів з інноваційної роботи та співпраці з ЗВО, установами, підприємствами, структури інноваційної діяльності і співпраці, рівня комунікації, засобів реалізації інноваційного розвитку, зацікавленість учасників інноваційної діяльності в позитивному кінцевому результаті; компетентність учасників інноваційної діяльності щодо реалізації нововведення, співвідношення цілей з новою педагогічною ідеєю, наявність сторін, відповідальних за процес і результати апробації нововведення та узгодженість інтересів між суб'єктами інноваційної діяльності. Особливе значення мають визнання та підтримка нововведення з боку органів державного управління та громадськості. Упровадження інновацій висуває високі вимоги до управлінської діяльності ЗВО. Індивідуальна управлінська концепція, професійне мислення й стиль управлінської діяльності керівника дозволяють оптимізувати управлінські дії за підтримки учасників освітнього процесу (Воскобойнікова, Довжук, 2015).

Упровадження педагогічних технологій у практику освітньої системи сприяє упорядкуванню праці викладача, постановці чітких цілей і визначення шляхів досягнення, тобто управління процесом навчання. Застосування педагогічних технологій дозволяє рухатися до прогнозованого завершального результату за умов суворой обгрунтованості кожного елемента та етапу навчання. Відтак, педагогічні технології слід розглядати як систематичне й послідовне втілення на практиці заздалегідь спроектованого процесу навчання як систему способів і досягнення цілей управління цим процесом (Ортинський, 2009).

Будь-яка технологія певною мірою спрямована на реалізацію наукових ідей, положень, теорій у практиці. Тому педагогічна технологія займає проміжне положення між наукою і практикою, оскільки функціонує і як науковий підхід, що досліджує найбільш раціональні шляхи навчання, і як система способів, принципів, що регулюють реальний процес навчання. Поняття «педагогічна технологія» може бути представлено трьома аспектами: науковим, як частина педагогічної науки, що вивчає і розробляє цілі, зміст та методи навчання і проектує педагогічні процеси; процесуально-описовим, як алгоритм процесу навчання, сукупність цілей, змісту, методів та засобів досягнення запланованих результатів; процесуально-дієвим, функціонування всіх особистісних, інструментальних та методологічних засобів (*Сучасні технології в освіті*, 2015).

Педагогічна інноватика ґрунтується на використанні інноваційних технологій (як педагогічних так і інформаційних і галузевих) в освітніх процесах для підвищення їх ефективності і забезпечення якості в системі вищої освіти.

Для інтегрованого поєднання форм і методів на засадах педагогічної інноватики та удосконалення організації дистанційної освіти на етапі магістерської підготовки нами здійснено інтегроване впровадження навчальних платформ для віддаленого доступу (Воскобойніков С., Мельник С., Ступак Д., 2017-2018 рр.) та проведення інтерактивних лекцій в режимі онлайн, проблемних вебінарів з використання авторських розробок електронних навчальних курсів (Воскобойнікова Г., Довжук В., Рудик А. 2015-2018 рр.) з відеосупроводом практичних занять, інформаційних контентів відповідно рівня розвитку науки і техніки галузі за напрямками і спеціальностями підготовки студентів в умовах університетської освіти (Voskoboinikova G., Dovzhuk V., Kopovalova L., 2018; Voskoboinikova G. Dovdguik V., Lypskaya A., 2017).

На думку О. Дубасенюк сутнісною ознакою освітньої інновації є її здатність впливати на загальний рівень професійної діяльності, розширювати інноваційне поле освітнього середовища у навчальному закладі, регіоні. Як системне утворення інновація характеризується інтегральними якістьми: інноваційний процес, інноваційна діяльність, інноваційний потенціал, інноваційне середовище. Джерелом інновації є цілеспрямований пошук ідеї з метою розв'язання суперечностей, її освоєння відбувається шляхом апробації в формі педагогічного експерименту або пілотного впровадження. Розвиток інновації залежить від того, наскільки соціально-психологічне середовище потребує нової ідеї. Подальше існування інновації пов'язане з переходом у стадію стабільного функціонування. Інновації в освіті – це процес творення, запровадження та поширення в освітній практиці нових ідей, засобів, педагогічних та управлінських технологій, у результаті яких підвищуються показники (рівні) досягнень структурних компонентів освіти, відбувається перехід системи до якісно іншого стану. Термін «інновація» має багатомірне значення, оскільки складається з двох форм: власне ідеї та процесу її практичної реалізації. Стрімкий розвиток сучасних знань та технологій вимагає синтезу науки і виробництва, що реалізується на рівні консалтингових центрів, які є осередками науково-технологічних досліджень країн і регіонів (Дубасенюк, 2001, 2004, 2005).

Інноваційний процес полягає у формуванні та розвитку змісту та організації нового. У цілому під інноваційним процесом розуміється комплексна діяльність зі створення (народження, розробки), освоєння, використання і розповсюдження нововведень. Інновація – це цілеспрямована зміна, що вносить в освітнє середовище нові стабільні елементи та викликають перехід системи з одного стану в інший. Нововведення при такому розгляді розуміється як комплексний, цілеспрямований процес створення, розповсюдження та використання нового, метою якого є задоволення потреб й інтересів людей новими засобами, що веде до

певних якісних змін системи і способів забезпечення її ефективності, стабільності та життєдіяльності і як результат інновації діяльність, яка забезпечує перетворення ідей у нововведення і формує систему управління цим процесом може бути визначена як інноваційна діяльність. Відзначимо, що науковцями ведуться розробки різноманітних класифікацій інновацій. За аналогією двох шкал вимірювання інновацій: новизни та сфері поширення (Дубасенюк, 2014).

За ступенем новизни було науковцями запропоновано виділити наступні види інновацій:

- ретроінновація, коли в сучасну практику переноситься в дещо модифікованому вигляді вже ніби відомий в минулому, але в силу історичних обставин феномен, що перестав застосовуватися, наприклад гімназія, ліцей, профільне навчання та ін;
- аналогова інновація, коли береться відомий підхід і вноситься часткова модифікація, наприклад, у рамках рейтингової оцінки застосовується 1000 бальна шкала або модульна система доповнюється блочно модульною;
- комбінаторна інновація, коли з кількох відомих блоків у результаті їх об'єднання створюється якісно новий продукт;
- сутнісна інновація, коли виникає дійсно новий хід, наприклад «школа діалогу культур».

Певною мірою, на думку вчених, інновацією можна називати тільки два останні види, які передбачають виникнення нових сутнісних характеристик і для суб'єктів інноваційного процесу і для його результатів. За сферою поширення інновації, науковці виокремили такі інновації: у навчанні; у вихованні; в управлінні; у перепідготовці кадрів. На основі цієї типології можна описати інноваційне поле вітчизняної освіти, а, отже, визначити і вид запропонованої інновації, вирішивши, принаймні, питання про її автентичності (Дубасенюк, 2014).

Мета статті – обґрунтування застосування педагогічної інноватки і технології case-study у підготовці з менеджменту і маркетингу у фармацевції у процесі формування професійної компетентності майбутніх магістрів у ЗВО.

Відповідно до мети визначено завдання: здійснити теоретичне обґрунтування та експериментальне впровадження в освітній процес професійної підготовки майбутніх магістрів за спеціальністю 226 – Фармація застосування педагогічної інноватки і технології case-study у підготовці з менеджменту і маркетингу у фармацевції у процесі формування професійної компетентності.

Методи дослідження. У процесі дослідження застосовували методи:

- теоретичні: теоретичного аналізу наукових джерел, проектування, моделювання з метою проектування освітнього процесу; системного і статистичного аналізу методологічного підґрунтя і передового освітнього досвіду університетів Центральної та Східної Європи і України, наукових джерел та інформаційних ресурсів, електронних ресурсів наукометричних баз;
- емпіричні: вивчення, аналіз та узагальнення педагогічного досвіду, педагогічне спостереження, анкетування, тестування знань і спеціальних умінь, case-study – вирішення модельних ситуацій реалізації фахових компетенцій з менеджменту і маркетингу у фармацевції; рейтингове оцінювання, прогнозування.

Для обробки результатів експериментального дослідження використані математико-статистичні методи. Дослідження здійснено у продовж 2019-2020 рр. на базі Національного медичного університету імені О. О. Богомольця.

Вклад основного матеріалу дослідження. За підсумком, науковці узагальнюють, що передача змісту освіти: може бути у такому вигляді опорні сигнали; організація інтегрованих дискусій з виділенням міждисциплінарних зв'язків; побудова навчального процесу по галузям людської діяльності або історичних епох; створення комп'ютеризованих курсів; технології створені на основі принципу повного засвоєння; метод занурення; виділення як профільного національного, культурного чи культурологічного аспекту освіти; програмне навчання; проблемне навчання; організація дослідницької діяльності з отриманням нових знань. Методи оцінювання освітнього результату: розширення бальної шкали (для фіксації творчого просування); рейтингова оцінка; створення портфоліо та ін. (Дубасенюк, 2005, 2014).

За обґрунтованим визначенням О. Дубасенюк інноваційний процес можна розглядати як процес доведення наукової ідеї до стадії практичного використання і реалізація пов'язаних з цим змін у соціально-педагогічному середовищі.

Отже, створення сприятливого освітнього середовища у умовах євроінтеграційних змін зумовлює застосування педагогічної інноватки та ефективних технологій у професійній підготовці майбутніх магістрів у ЗВО. У контексті нашого дослідження педагогічна інноватка включає комплекс інноваційних освітніх технологій.

Підготовка з менеджменту і маркетингу у фармацевції є складовою системи професійної підготовки й освітнього процесу формування професійної компетентності майбутніх магістрів у ЗВО.

З метою оптимізації експериментального навчання з менеджменту і маркетингу у фармацевції в процесі формування професійної компетентності майбутніх магістрів у ході педагогічного експерименту у ЗВО застосовано комплекс інноваційних освітніх технологій: технології майстерень магістеріуму для формуванні

компетентності дослідника у фармацевтичній галузі (Воскобойнікова, 2015); розробки інноваційних проєктів; інтерактивні технології роботи в групах, проблемного діалогу, дискусії, що забезпечують інтеграцію мультидисциплінарних галузевих знань і вмінь, їх трансформацію у здатність до реалізації фахових компетенцій із різних видів професійно-фармацевтичної діяльності і технологію ситуативного моделювання case-study, що завершає процес, надає можливість практичного застосування професійної компетентності і надає можливість діагностувати рівень її сформованості.

З досвіду системного застосування методу Case-study у професійній підготовці магістрів фармації в університетах Центральної та Східної Європи, нами обґрунтовано застосування кейс-методики для прикладного використання для формування готовності до реалізації професійної компетентності, професійно-фармацевтичних компетенцій та дослідницьких компетенцій у прикладних галузевих дослідженнях.

Розроблено кейси професійно-фармацевтичних модельних ситуацій та рівневі діагностичні пакети тестів, що у комплексному використанні надає можливість оцінки навчальних досягнень студентів і діагностики рівня професійної компетентності, готовності до реалізації фахових компетенцій з менеджменту і маркетингу у фармації.

Проведено системний аналіз та диференційне оцінювання сформованості професійної компетентності і готовності до реалізації професійно-фармацевтичних компетенцій та дослідницьких компетенцій майбутніх магістрів у прикладних галузевих дослідженнях з менеджменту і маркетингу у фармації за результатами вирішення студентами професійно-фармацевтичних модельних ситуацій та тестових завдань діагностичних пакетів тестів. Результати оцінювання навчальних досягнень студентів і діагностики рівня професійної компетентності, готовності до реалізації фахових компетенцій з менеджменту і маркетингу у фармації із застосуванням технології case-study наведено у діаграмі на рис. 1.

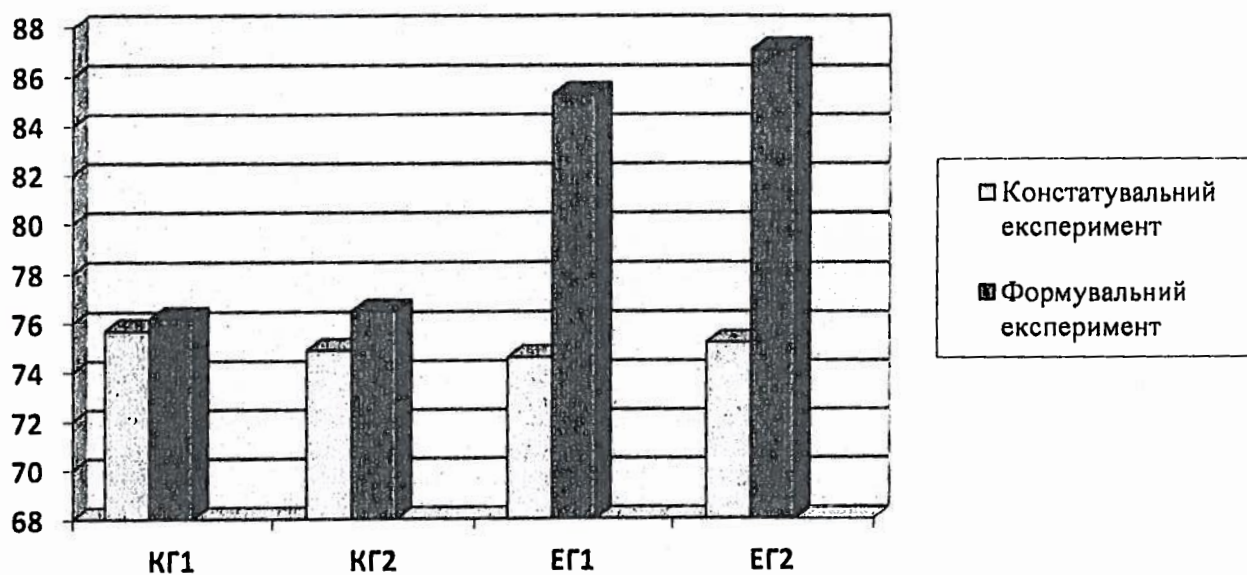

Рис.1. Результати оцінювання навчальних досягнень студентів і діагностики рівня професійної компетентності, готовності до реалізації фахових компетенцій з менеджменту і маркетингу у фармації із застосуванням технології case-study (КГ1, КГ2 – контрольні групи студентів; ЕГ1, ЕГ2 – експериментальні групи студентів)

Висновки і перспективи подальших розвідок. Професійна підготовка магістрів фармацевтичної галузі у ЗВО повинна бути спрямована на забезпечення формування їх професійної компетентності для успішної професійної самореалізації особистості в умовах сучасного ринку праці.

Визначено, що модернізація освітніх процесів у професійній підготовці майбутніх магістрів фармацевтичної галузі потребує впровадження галузевих і освітніх інновацій і технологій, що забезпечуватиме їх конкурентну спроможність на сучасному ринку праці і подальший розвиток фармацевтичної галузі в умовах євроінтеграції.

Розроблено кейси професійно-фармацевтичних модельних ситуацій та рівневі діагностичні пакети тестів, що у комплексному використанні надає можливість оцінки навчальних досягнень студентів і діагностики рівня професійної компетентності, готовності до реалізації фахових компетенцій з менеджменту і маркетингу у фармації.

Проведено системний аналіз та диференційне оцінювання сформованості професійної компетентності і готовності до реалізації професійно-фармацевтичних компетенцій та дослідницьких компетенцій майбутніх

магістрів у прикладних галузевих дослідженнях з менеджменту і маркетингу у фармацевті за результатами вирішення студентами професійно-фармацевтичних модельних ситуацій та тестових завдань діагностичних пакетів тестів.

Перспективами подальших досліджень є завершення системного аналізу моніторингу сформованості професійної компетентності дослідницьких компетенцій майбутніх магістрів фармацевті у ЗВО.

Список використаних джерел

- Воскобойнікова, Г. Л., Довжук, В. В. (2015). Інноваційний розвиток фармацевтичної галузі в Україні на початку XXI ст.: аналітичний огляд. В кн. А. С. Немченко (Ред.), *Формування Національної лікарської політики за умов впровадження мед. страхування: питання освіти, теорії та практики*: матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. (с. 18-27). Харків: Вид-во НФаУ.
- Дубасенюк, О. А. (2005). *Теорія і практика професійної виховної діяльності педагога*: монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка.
- Дубасенюк, О. А. (2001). Технологічний підхід до професійно-педагогічної підготовки: пошуки та перспективи. В кн. О. А. Дубасенюк (Ред.), *Технології професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів*: навч. посіб. (Ч. 1: Технології загально-педагогічної підготовки майбутніх учителів, с. 3-10). Житомир: ЖДПУ.
- Дубасенюк, О. А. (2004). Інноваційні навчальні технології – основа модернізації університетської освіти. В кн. О. А. Дубасенюк (Ред.), *Освітні інноваційні технології у процесі викладання навчальних дисциплін*: зб. наук.-метод. праць (с. 3-14). Житомир: Вид-во ЖДУ.
- Дубасенюк, О. А. (2014). Інновації в сучасній освіті. В кн. О. А. Дубасенюк (Ред.), *Інновації в освіті: інтеграція науки і практики*: зб. наук.-метод. (с. 12-28). Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка.
- Ортинський, В. Л. (2009). *Педагогіка вищої школи*: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. Київ: Центр учбової літератури.
- Філімонова, Т. В., Тарнавська, С. В., Орищенко, І. О. (Упоряд.). (2015). *Сучасні технології в освіті*. (Ч. 1: Сучасні технології навчання, вип. 2): наук.-допом. бібліогр. покажч. Київ.
- Voskoboinikova, G., Dovzhuk, V., & Konovalova, L. (2018). Integrated approach to the design of methods of pharmaco-economic study in the process of preparation of future provisor in higher educational. *Electronic journal "The theory and methods of educational management"*, 2 (20). Ind. Copern. Retrieved from <http://umo.edu.ua/katalogh-vidanj/electronic-journal-the-theory-and-methods-of-educational-management-edition-2-20-2018>.
- Voskoboinikova, G., Dovdguik, V., & Lypskaya, A. (2017). Technological aspects of optimization pharmaceutical development innovative drugs and formation of professional competence of future master pharmaceutical industry. *Scientific Light*, 1, 5, 113-116.
- Voskoboinikova, H. (2016). *Management of university education: European level. Educational and methodical publication for the training of doctors*. PhD diss. Kyiv.

Referens

- Dubaseniuk, O. A. (2005). *Teoriia i praktyka profesiinoi vykhovnoi diialnosti pedahoha [Theory and practice of professional educational activity of a teacher]*: monohrafiia. Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU im. Ivana Franka [in Ukrainian].
- Dubaseniuk, O. A. (2001). Tekhnolohichniy pidkhid do profesiino-pedahohichnoi pidhotovky: poshuky ta perspektyvy [Technological approach to professional and pedagogical training: research and prospects]. In O. A. Dubaseniuk (Ed.), *Tekhnolohii profesiino-pedahohichnoi pidhotovky maibutnykh uchyteliv [Technologies of professional and pedagogical training of future teachers]*: navch. posib. (Is. 1: Tekhnolohii zahalno-pedahohichnoi pidhotovky maibutnykh uchyteliv, pp. 3-10). Zhytomyr: ZhDPU [in Ukrainian].
- Dubaseniuk, O. A. (2004). Innovatsiini navchalni tekhnolohii – osnova modernizatsii universytetskoï osvity [Innovative educational technologies - the basis of modernization of university education]. In O. A. Dubaseniuk (Ed.), *Osvitni innovatsiini tekhnolohii u protsesi vykladannia navchalnykh dysyplin [Educational innovative technologies in the process of teaching disciplines]*: zb. nauk.-metod. prats (pp. 3-14). Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU [in Ukrainian].
- Dubaseniuk, O. A. (2014). Innovatsii v suchasniï osviti [Innovations in modern education]. In O. A. Dubaseniuk (Ed.), *Innovatsii v osviti: intehtratsiia nauky i praktyky [Innovations in education: integration of science and practice]*: zb. nauk.-metod. (pp. 12-28). Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU im. I. Franka [in Ukrainian].
- Filimonova, T. V., Tarnavska, S. V., Oryshchenko, I. O. (Comps.). (2015). *Suchasni tekhnolohii v osviti [Modern technologies in education]*. (Book 1: Suchasni tekhnolohii navchannia, is. 2): nauk.-dopom. bibliohr. pokazhch. Kyiv [in Ukrainian].
- Ortynskyi, V. L. (2009). *Pedahohika vyshchoi shkoly [Pedagogy of higher education]*: navch. posib. dlia stud. vyshchykh navch. zakladiv. Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury [in Ukrainian].

- Voskoboinikova, H. L., Dovzhuk, V. V. (2015). Innovatsiyni rozvytok farmatsevychnoi haluzi v Ukraini na pochatku XXI st.: analitychnyi ohliad [Innovative development of the pharmaceutical industry in Ukraine at the beginning of the XXI century: an analytical review]. In A. S. Nemchenko (Ed.), *Formuvannia Natsionalnoi likarskoi polityky za umov vprovadzhennia med. strakhuvannia, pylannia osvity, teorii ta praktyky [Formation of the National Medical system under the conditions of introduction of med. insurance: issues of education, theory and practice]: materialy III Vseukr. nauk.-prakt. konf.* (pp. 18-27). Kharkiv: Vyd-vo Nfau [in Ukrainian].
- Voskoboinikova, G., Dovzhuk, V., & Konovalova, L. (2018). Integrated approach to the design of methods of pharmaco-economic study in the process of preparation of future provisor in higher educational. *Electronic journal "The theory and methods of educational management"*, 2 (20). Ind. Copern. Retrieved from <http://umo.edu.ua/katalogh-vidanj/electronic-journal-the-theory-and-methods-of-educational-management-2-20-2018>.
- Voskoboinikova, G., Dovdguk, V., & Lypskaya, A. (2017). Technological aspects of optimization pharmaceutical development innovative drugs and formation of professional competence of future master pharmaceutical industry. *Scientific Light*, 1, 5, 113-116.
- Voskoboinikova, H. (2016). *Management of university education: European level. Educational and methodical publication for the training of doctors.* PhD diss. Kyiv.

VOSKOBAINIKOVA G.

Kyiv International University; Bogomolets National Medical University, Kyiv, Ukraine

DOVDGUK V., KONOVALOVA L.

Bogomolets National Medical University, Kyiv, Ukraine

PEDAGOGICAL INNOVATION AND TECHNOLOGY OF CASE-STUDY IN TRAINING ON MANAGEMENT AND MARKETING IN PHARMACY IN THE PROCESS OF FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETITION

The article substantiates the application of pedagogical innovation and case-study technology in training in management and marketing in pharmacy in the process of forming the professional competence of future masters in higher education institutions.

Professional training of masters of the pharmaceutical industry in higher education institutions should be aimed at ensuring the formation of their professional competence for successful professional self-realization of the individual in today's labor market.

The strategic landmark of our country's development - European integration determines the modernization of Ukraine's higher education system, which includes modernization processes and improvement of higher pharmaceutical education, in accordance with social conditionality and labor market demands, optimization of integration processes, adaptation to the European pharmaceutical market and labor market. New demands of the pharmaceutical market lead to the improvement of the system of professional training of future specialists in the pharmaceutical industry in higher education institutions on the basis of the competence approach and their readiness to perform professional competencies.

It is established that the modernization of educational processes in the training of future masters of the pharmaceutical industry requires the introduction of sectoral and educational innovations and technologies that will ensure their competitiveness in the modern labor market and further development of the pharmaceutical industry in terms of European integration.

Cases of professional-pharmaceutical model situations and level diagnostic packages of tests have been developed, which in complex use provides an opportunity to assess students' academic achievements and diagnose the level of professional competence, readiness to implement professional competencies in management and marketing in pharmacy.

A systematic analysis and differential assessment of the formation of professional competence and readiness to implement professional pharmaceutical competencies and research competencies of future masters in applied industry research in management and marketing in pharmacy based on students solving professional-pharmaceutical model situations and test tasks diagnostic packages.

Key words: modernization of educational processes, professional training, professional competence, professional competences, pedagogical innovation, innovative educational technologies, situational modeling, case-study technology

Стаття надійшла до редакції 17.05.2021 р.

ЗМІСТ

Акмалдінова В.	Характеристика нормативно-правових засад формування готовності майбутніх магістрів з транспортних технологій (на повітряному транспорті) до професійної діяльності у технічному університеті	5
Багрій Т.	Інтерпретація хорового твору як креативна складова в системі чинників виконавської майстерності майбутнього педагога-музиканта	10
Бардінова А.	Організаційні форми (структури) змішаного навчання як потужні засоби впливу на формування правової компетентності у майбутніх менеджерів з управління закладом освіти в умовах магістратури	16
Білай Д.	Педагогічні засади підготовки фахівця сфери послуг до міжособистісної взаємодії як основи продуктивного ділового спілкування	20
Большая О.	Вплив соціально-економічних чинників на розвиток освіти в Україні	26
Бухун А.	Формування громадянської позиції української молоді у контексті євроінтеграційних процесів	31
Буцьківська Т.	Розвиток креативності майбутнього менеджера освітнього закладу	36
Важеніна І. Кравченко І.	Психоемоційна безпека педагога в професійній діяльності	41
Варнавська І.	Специфіка опрацювання текстів наукового стилю економічного спрямування	46
Вихрущ Н.	Формування майбутнього вчителя-філолога в умовах освітньо-комунікативного середовища ЗВО	49
Вішнікіна Л. Самойленко В. Федій О. Лисиця О	Розвиток емоційного інтелекту учнів у процесі компетентнісного навчання географії	55
Воскобойнікова Г. Довжук В. Коновалова Л.	Педагогічна інноватика і технологія case-study у підготовці з менеджменту і маркетингу у процесі формування професійної компетентності майбутніх магістрів фармації	63
Горбуньова С. Дзекун Ю. Іщенко В.	Дискусія як підхід до розвитку комунікативних компетенцій	69
Гриньова М. Солошич І. Михайленко Н.	Формування науково-дослідницької компетентності при вивченні навчальної дисципліни «Організація управління в екологічній діяльності»	74
Денисовець Т. Пивовар Н.	Колективне та індивідуальне в аспекті інноваційного підходу до управління формуванням майстерності керівника спортивного закладу освіти	80
Джаман Т.	Історіографія розвитку неперервної підготовки вчителів початкової школи до роботи в умовах інклюзивного навчання в Україні (кінець ХХ – початок ХХІ ст.)	86

Наукове видання

ВИТОКИ
педагогічної майстерності

Науковий журнал

Випуск 27

Редактор *О. Г. Жданова-Неділько*
Художньо-технічний редактор *А. І. Тимощук*
Комп'ютерна верстка *А. І. Тимощук*

Підписано до друку 27.08.2021 р. Формат 60x84/8.
Гарнітура Cambria. Папір офсетний. Друк офсетний.
Ум-друк. арк. 29,99. Обл.-вид. арк. 33,13.
Наклад 100 прим. Зам. № 2007.

Віддруковано в ПНПУ імені В. Г. Короленка,
вул. Остроградського, 2, м. Полтава, 36003
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
серія ДК № 3817 від 01.07.2010 р.